

เลี้ยงปลาเฉาเพื่อปราบวัชพืช ไม่กระทบสิ่งแวดล้อม

เห็นมีชาวพรวายอยู่ในเมืองใหญ่ ดอกไม้
บุปผชาติสะอาดตา น้ำใสไหลเย็นเห็นตัวปลา
ว่ายวนไปมา น่าเอ็นดู...เนื้อเพลงบัวขาว ที่ทุก
คนเคยได้ยินได้ฟังมาได้พรรณาน้องทัศนียภาพอัน
แสนรื่นรมย์ของบึงใหญ่ในจินตนาการ ซึ่งแต่
ก่อนนั้น บึงใหญ่ของไทย 3 บึงที่มีชื่อเสียงเป็น
ที่รู้จักกันดีก็มีภาพเช่นนั้นเช่นกัน สามบึงที่
ว่านั่นคือ บึงบอ

ระเพ็ด ใน
จังหวัดนคร
สวรรค์
หนองหาร
ในจังหวัดสกลนคร
และกว๊านพะเยา ในจังหวัด

พะเยา แล้วว่า ๗ วันนี้ ทั้งสามบึงที่กล่าวมา มีไซ้
แต่มีเพียงดอกบัวเท่านั้น พรรณพืชอื่น ๆ ก็พ
ากันขึ้นเต็มไปหมด รวมทั้ง "วัชพืช" ที่พากันมา
ขึ้นอย่างหนาแน่นจนบดบังทัศนียภาพไปเสียสิ้น

เช่น กว๊านพะเยา ที่มีเนื้อที่ถึง 12,831
ไร่ มีทั้งนกทั้งปลาอาศัยอยู่อย่างมากมาย และ
ที่ขาดไม่ได้คือพืชน้ำที่พบบ่อยอย่างน้อย 14 ชนิด
ด้วยกัน แต่พืชที่ขึ้นมามีทั้งพืชที่ต้องการและไม่
ต้องการ ที่ไม่ต้องการนั่นก็คือ วัชพืช ที่ขึ้นมามาก
เกินไปจนเกินความต้องการ เช่น ผักตบชวา ขอก
หมู แหน หญ้าปล้อง ไนโตรบยักษ์ ดังนี้...

ดังนั้น กรมประมง โดย นายศิริ ถอ
อนันตกุล ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา

ประมงน้ำจืด จึงได้ทำ โครงการกำจัด
วัชพืชในแหล่งน้ำขนาดใหญ่โดยใช้ปลากินหญ้า ขึ้น
มา โดยปลาที่นำมาใช้ในโครงการก็ได้แก่ "ปลาเฉา"
นั่นเอง

สำหรับปลาเฉานี้คือชื่อเล่น ชื่อจริงคือ ปลา
เฉาชื่อ หรือบางทีคนเรียกกันตามเชื้อชาติว่า ปลาจีน
(ซึ่งมีหลายชนิดด้วยกัน นอกจากปลาเฉาแล้ว ยังมี
ปลาชัง ปลาถิ่น) ที่เรียกว่าปลาจีนก็เพราะเป็นปลาที่
นำเข้ามาจากประเทศจีนที่ชาวจีนในกรุงเทพฯสั่งเข้า
มาเลี้ยงในสมัยรัชกาลที่ 6 ซึ่งปลาเฉาเป็นปลา
ที่มีขนาดใหญ่ สามารถเจริญเติบโตได้เร็ว มีความยาว
ระหว่าง 4-5 ฟุต เป็นปลากินพืชที่กินพรรณไม้น้ำ
หลายชนิดและหญ้าชนิดต่าง ๆ เป็นอาหาร เป็นปลา
ที่มีอวัยวะพิเศษคือ มีฟันในลำคอที่สามารถบดหญ้า

ให้ขาดและแตกได้ จึงเหมาะสมที่สุดที่จะนำมา
เลี้ยงเป็นปลาปราบวัชพืชและสามารถเป็นแหล่ง
อาหารโปรตีนได้อีกด้วย

การดำเนินงานของโครงการในขณะนี้
นายทิว บอกว่า ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด
จังหวัดหนองคายได้ผลิตลูกปลาเจา จำนวน 1

ล้านตัว มอบให้ศูนย์วิจัยและ
พัฒนาประมงน้ำจืดจังหวัดสกลนคร

จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัด
พะเยา นำไปอนุบาลต่อให้

เป็นปลาขนาด 10-15 เซน
ติเมตร เพื่อปล่อยลงหนอง

หาร จำนวน 4 แอ่งตัว บึงบอระเพ็ด 4 แอ่งตัว
และกว๊านพะเยา 2 แอ่งตัว ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่าง
การเลี้ยงปลาให้ได้ขนาด 10-15 ซม. โดยจะ
นำไปปล่อยในแหล่งน้ำตามที่ว่าในเดือนกันยายน
2547

หลังจากปล่อยปลาเจาลงไปแล้ว ผลที่
จะได้รับคือ สามารถกำจัดวัชพืชได้ปีละ 1 แอ่ง
ตันและได้ผลผลิตเนื้อปลาเจา 1 พันตัน/ปี คิด
เป็นมูลค่าถึง 20 ล้านบาท

การกำจัดวัชพืชด้วยปลากินพืชนี้กำลังได้
รับการนิยมนกันอย่างแพร่หลาย เพราะหลังจากที่
สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงจนปราศจากวัชพืช
แล้ว ไม่เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเหมือนการ
กำจัดด้วยสารเคมี หรือการใช้เครื่องจักรกลที่ต้อง
สิ้นเปลืองในเรื่องค่าใช้จ่ายด้วย

อีกไม่นานก็คงสามารถร้องเพลงบัวขาว
ได้อีกครั้ง...เห็นบัวขาวพราวอยู่ในบึงใหญ่ ดอกใบ
บุปผชาติ สะอาดตา น้ำใสไหลเป็นเห็นตัวปลา.....